

Vergaderjaar 2015–2016

22 660**Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden uit de parlementen van de lidstaten van de EU en van een delegatie uit het Europees parlement****AM/ Nr. 62****VERSLAG**

Vastgesteld 14 april 2016

Van zondag 7 tot en met maandag 8 februari 2016 vond in de Ridderzaal te Den Haag onder Nederlands Voorzitterschap de voorzittersbijeenkomst plaats van de Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden uit de nationale parlementen van de lidstaten van de Europese Unie en van een delegatie uit het Europees parlement, hierna aangeduid als de voorzitters-COSAC. Naast delegaties van deze parlementen namen ook delegaties van de nationale parlementen van de kandidaat-lidstaten van de Europese Unie deel als waarnemer, evenals delegaties van de Raad van de Europese Unie, van de Europese Commissie en van het Georgische, Noorse, IJslandse en Zwitserse parlement. De conferentie werd voorgezeten door de Nederlandse delegatie, die bestond uit de heer Elzinga (SP) van de Eerste Kamer en de heer Azmani (VVD) van de Tweede Kamer. De ambtelijke begeleiding bestond uit de heer Bergman, mevrouw Van den Driessche (Eerste Kamer), mevrouw Hessing-Puts, mevrouw Van Keulen en de heer Middelkoop (Tweede Kamer).

De delegatie brengt als volgt verslag uit:

Vorbereiding van de conferentie

De Eerste en Tweede Kamer waren gezamenlijk gastheer en organisator van deze conferentie in het kader van de parlementaire dimensie van het Nederlands voorzitterschap van de Europese Unie. Het centrale thema van de parlementaire dimensie is «Samen bouwen aan parlementaire controle op EU-besluitvorming.» In het programma was dan ook veel aandacht voor de vraag hoe parlementen in de praktijk invloed kunnen uitoefenen op de Europese besluitvorming. Dit onderwerp werd verkend aan de hand van casuïstiek met bijdragen van verschillende delegaties uit de zaal. Verder was er aandacht voor het werkprogramma van de Europese Commissie en de prioriteiten van de regering met betrekking tot het Voorzitterschap.

De conferentie is voorbereid door de politieke voorbereidingsgroep COSAC, bestaande uit de heer Backer (D66), de heer Elzinga (SP)

(Voorzitter van de PVG), de heer Schrijver (PvdA) en mevrouw Strik (GroenLinks) namens de Eerste Kamer en de heer Azmani (VVD) (Voorzitter van de PVG), mevrouw Maij (PvdA), de heer Rog (CDA) en de heer Van 't Wout (VVD) namens de Tweede Kamer. Het projectteam parlementaire dimensie van het EU-voorzitterschap onder leiding van de heren Westerhoff en De Vos ondersteunde de voorbereiding van deze conferentie.

COSAC-Trojkabijeenkomst, 7 februari 2016

Op zondag 7 februari 2016 heeft een vergadering plaatsgevonden van de delegaties van de Trojka van de COSAC. Hierin zetelen momenteel de delegaties van de commissies voor Europese Zaken van de nationale parlementen die het EU-Voorzitterschap dragen in de periode tussen 1 juli 2015 tot 31 december 2016, alsook een delegatie van het Europees parlement. Nederland zat deze trojkabijeenkomst voor. Tijdens deze bijeenkomst is gesproken over en ingestemd met de conceptagenda's van de COSAC-Voorzittersconferentie van 8 februari 2016 en van de plenaire COSAC-conferentie van 12 en 13 juni, de met reacties op de ingekomen brieven, alsook met de onderwerpen van de questionnaire voor het halfjaarlijkse COSAC-rapport (25th Bi-annual report).

Opening

De bijeenkomst werd geopend door de voorzitter van de Eerste Kamer, mevrouw Broekers-Knol, in aanwezigheid van de voorzitter van de Tweede Kamer, mevrouw Arib. Mevrouw Broekers-Knol benadrukte het belang van COSAC als platform voor interparlementaire samenwerking in tijden van crises. Ook onderstreepte ze dat parlementariërs een belangrijke rol spelen in het dichten van de kloof tussen EU-burgers en de EU-instituten.

De heer Azmani leidde het programma van de conferentie verder in. De agenda werd zonder wijzigingen aangenomen. De heer Azmani gaf aan dat de huidige migratiecrisis laat zien dat eenheid binnen Europa niet vanzelfsprekend is en herinnerde de deelnemers aan hun gezamenlijke verantwoordelijkheid in het licht van de huidige uitdagingen.

Beleidsdebat: Parlementaire controle op Europese besluitvorming

De heer Azmani zat het ochtenddeel van de conferentie voor. Het ochtendprogramma bestond uit een paneldiscussie op basis van concrete casuïstiek: de Europol-verordening. Twee parlementariërs uit Frankrijk en België werden geïnterviewd over de behandeling van dit voorstel door hun parlementen. Negen andere delegaties voerden daarna het woord over de behandeling van de ontwerpverordening en ging met name in op de gezamenlijke parlementaire controlegroep. Een belangrijke conclusie van de discussie was dat, om effectief controle te kunnen uitoefenen op EU-besluitvorming, tijdigheid van belang is en alle beschikbare parlementaire instrumenten moeten worden ingezet. Het rapporteurschap of het concept van een «EU promotor» kan daarbij een nuttig instrument zijn.

Procedurele zaken

De heer Azmani informeerde de deelnemers over de uitkomsten van de Trojka en presenteerde het ontwerpprogramma van de plenaire COSAC in juni. De heer Azmani stelde voor om te concentreren op de praktische aspecten van interparlementaire samenwerking en op rechtsstatelijkheid. Daarnaast is een korte sessie over de stand van zaken rondom de gele en groene kaart voorzien. Voorts zal er aandacht worden besteed aan parlementaire diplomatie, het werk van de Europese Rekenkamer en

migratie. Het 25^e halfjaarlijkse verslag van de COSAC zal bestaan uit drie hoofdstukken 1) parlementaire controle; 2) de rol van nationale parlementaire in het beschermen van de rechtsstaat; 3) parlementaire diplomatie.

Mevrouw Hübner, lid van het Europees parlement, vroeg om ruimte te maken in het programma voor de Europese kiesakte. De heer Azmani gaf aan dat nader bekeken zal worden of dit mogelijk is.

Beleidsdebat: Europese prioriteiten 2016 en daarna

De heer Elzinga zat het middagdeel voor. De focus lag op de Europese prioriteiten in 2016. De heer Elzinga wees erop dat het Nederlandse Voorzitterschap een overzicht heeft gemaakt van de prioriteiten die door verschillende nationale parlementen zijn vastgesteld uit het werkprogramma van de Europese Commissie voor 2016. De heer Elzinga moedigde de overige nationale parlementen aan deze prioritering ook uit te voeren en met elkaar te delen. Het overzicht zal worden aangeboden aan de heer Timmermans, Vicevoorzitter van de Europese Commissie en verantwoordelijk voor de relaties met nationale parlementen.

De Vicepresident van de Europese Commissie en commissaris voor begrotingszaken, mevrouw Georgieva, lichtte het werkprogramma 2016 van de Europese Commissie toe. Dit programma bevat 23 initiatieven die de Europese Commissie in 2016 wil nemen op onder meer de terreinen Digitale Interne Markt, migratiebeheer, economie en duurzaamheid. Mevrouw Georgieva riep op tot samenwerking tussen de lidstaten en de verschillende instituties en benadrukte dat de bestaande crises vragen om urgentie.

De Minister van Buitenlandse Zaken presenteerde aansluitend de prioriteiten van het Nederlands EU-voorzitterschap. De Minister riep op tot eenheid en solidariteit in de aanpak van de migratiecrisis en de conflicten in de buurlanden van de EU. De Minister kondigde aan dat Nederland tijdens het voorzitterschap verder werkt aan de interne markt, waarbij met name aandacht wordt besteed aan gelijke lonen en de digitale interne markt.

De Minister verzocht de aanwezige parlementariërs te zoeken naar een balans tussen effectiviteit en democratische legitimiteit in de Europese besluitvorming en de verdeling van competenties tussen de Unie en verschillende lidstaten. De Minister was van mening dat de rol van nationale parlementen in het EU besluitvormingsproces kan worden verbeterd, zowel door een versterkt gebruik van gele en oranje kaarten, evenals door gebruik van de politieke dialoog met de Commissie. Daarnaast bepleitte hij ook meer parlementaire betrokkenheid bij het proces van standpuntbepaling door de Lidstaten in de Raad en een versterking van interparlementaire samenwerking in fora zoals COSAC en de Artikel 13-Conferentie.

22 sprekers namen het woord tijdens het debat met de Vicepresident en de Minister. Er was veel aandacht voor de migratiecrisis en er werden vele suggesties voor oplossingen aan de hand gedaan. Daarnaast waren er bijdragen op onder meer de terreinen klimaatverandering, terrorisme, de groen kaart en de noodzaak tot adequate implementatie van Uniewetgeving.

De heer Elzinga vatte aan het einde van de sessie het debat samen en verwees met name naar de discussies over parlementaire controle als een goede opmaat naar de plenaire COSAC-bijeenkomst in juni. Mede namens

de heer Azmani, bedankte hij iedereen die heeft bijgedragen aan de succesvolle conferentie.

Namens de delegatie,

De voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken van de Eerste Kamer,
Elzinga

De voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken van de Tweede Kamer,
Azmani